

[Jeppe Kristensen.]

velvillig behandling af begge lovforslag i et kommende udvalgsarbejde.

Overgaard Nielsen: Det ser ud til, at den direkte anledning til fremsættelsen af forslaget til lov om kystfredning er to frednings-sager fra Nordjylland. Det såkaldte raludvalg foreslog i en redegørelse fra september 1971 at revidere kystfredningsloven, når der ved en kystteknisk undersøgelse var indsamlet tilstrækkeligt materiale. Dette materiale foreligger endnu ikke, men ministeren har åbenbart ment, at det haster med en revision af loven, og det må da også indrømmes. Når man læser bemærkningerne til lovforslaget, får man et stærkt indtryk af, at det i virkeligheden har hastet i mange år. Det er åbenbart ikke alene Vorherre mølle, der maler langsomt. Hvor langt fra nutiden den eksisterende lov befinder sig, fremgår af den pudsighed, at rejse-diæter i loven er fastsat til 8 kr. Det giver en fornemmelse af, hvor langt væk det er.

Grunden til det — om man kan bruge det udtryk — „aktuelle hastværk“ er, at de to kystfredningssager fra Nordjylland, der er indanket for overlandvæsenskommissionen, vil kunne afgøres efter denne nye lovs bestemmelser og dermed, som der står i bemærkningerne:

„...ud fra en bred politisk vurdering, baseret på en forudgående behandling i folketinget af de principper, der bør gælde for bestræbelserne for at bevare landets kyster.“

Jeg er glad for, at denne behandling i folketinget og i udvalget først og fremmest skal gælde principperne for bevarelsen af landets kyster. Jeg har heller ikke noget imod, at ministeren i bemærkningerne til forslaget ligesom antyder, hvilke principper han mener der skal gælde; det skinner i hvert fald igennem, hvor det siges, at løsningen af de to sager fra Nordjylland må:

„... sigte mod at bringe den igangværende ralindvinding til ophør på de pågældende kyststrækninger.“

Jeg er bare ked af, at kystkommissionerne ikke har bestemt, at anken til overlandvæsenskommissionen skal have opsættende virkning, for der kan nå at blive ødelagt meget endnu, før dette lovforslag er vedta-

get og ministeren kan tage skridt til at standse denne ralgravning.

Når dette lovforslag sigter mod bevarelsen af vore kyster, må man have lov at sætte en tyk streg under, hvad de tekniske eksperter i raludvalget sagde i 1971. Jeg citerer fra denne redegørelse:

„Fjernelse af sten og grus og for så vidt også andet sedimentmateriale fra stranden fremmer kystnedbrydningen. . . .

Hvis kystnedbrydningen ønskes bragt ned på et minimum, må der derfor principielt ikke fjernes materiale fra strandzonen, hverken sand, grus, ral eller sten.“

Udvalget konkluderede sin redegørelse sådan:

„Efter de for udvalget fremkomne oplysninger fra teknisk side må raltagningen karakteriseres som skadelig i henseende til kystlinjens stabilitet.“

Selv om den eksisterende viden på dette felt betegnes som utilstrækkelig, tror jeg alligevel, at det er denne konklusion fra udvalget, vi skal lægge vægt på, når vi vurderer bestemmelserne i dette lovforslag. I den brede politiske vurdering må også beskæftigelsesmæssige og erhvervsmæssige interesser indgå, men efter min mening må de danske kysters bevarelse komme i første række. Det beskæftigelsesmæssige må der så sættes ind over for på anden måde. Hvor galt det kan gå — det er allerede nævnt — når der hæmningsløst graves løs fra kysten, illustreres af et eksempel også hentet fra forslagets bemærkninger. Det er nævnt, at der er blevet gravet hæmningsløst mellem Lild og Bulbjerg. Et grundmuret sommerhus, der var bygget i 1935, tog havet i 1959. Redningsvæsenets hus og fiskepakhuset er også forsvundet i havet.

Jeg begriber bare ikke, hvordan raludvalget er kommet til den konklusion, at den eksisterende viden på dette felt må anses som værende for utilstrækkelig, for jeg synes, de nævnte eksempler, der kan suppleres med mange andre fra andre steder i landet, illustrerer tilstrækkeligt.

Det forekommer mig, at der er al mulig grund til, at ministeren søger at fremme den kysttekniske undersøgelse, der er sat i gang på forslag fra teknikerne. Teknikerne foreslog også i 1971, at der nedsattes kystkommissioner til at gennemgå ikke-fredede